

Skizofreni

Om lidelsen, dens symptomer og
veje til at komme sig

Historisk tilbageblik

Emil Kraepelin (psykiater) ”Dementia precox” i 1900-tallet

- Kronisk og fremadskridende, ”ungdomssløvsind”

Paul Eugen Bleuler (psykiater) ”Skizofreni” = *splittet sind*

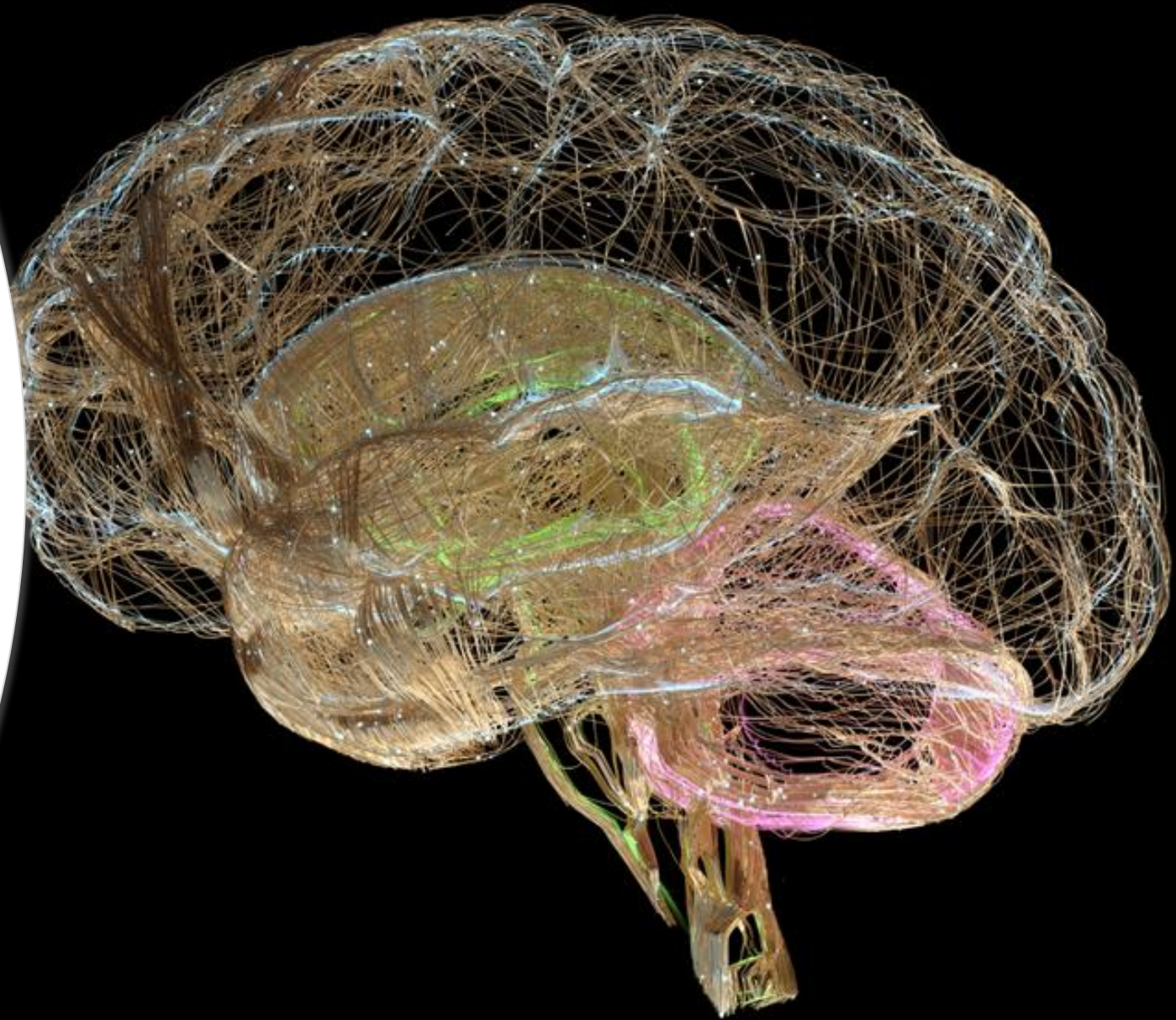
- Splittelse i de emotionelle og intellektuelle funktioner

Kurt Schneider (psykiater)
”Førsterangssymptomer”

- Diagnosticering ift. andre psykoselidelser

Ætiologi og forekomst

- Livstidsrisiko ca. 2%
- Debut mellem 22-30 år
- Årsag ikke klarlagt blanding af arv og miljø
- Stress-sårbarhedsmodellen
- Strukturelle forandringer i hjernen

Symptomer

- **Bleuler**
- Grundsymptomer: ændring i følelsesliv, social tilbagetrækning, ambivalens, forstyrret tankevirksomhed og selvopfattelse, autisme
- Psykotiske symptomer: hallucinationer og vrangforestillinger

Symptomer

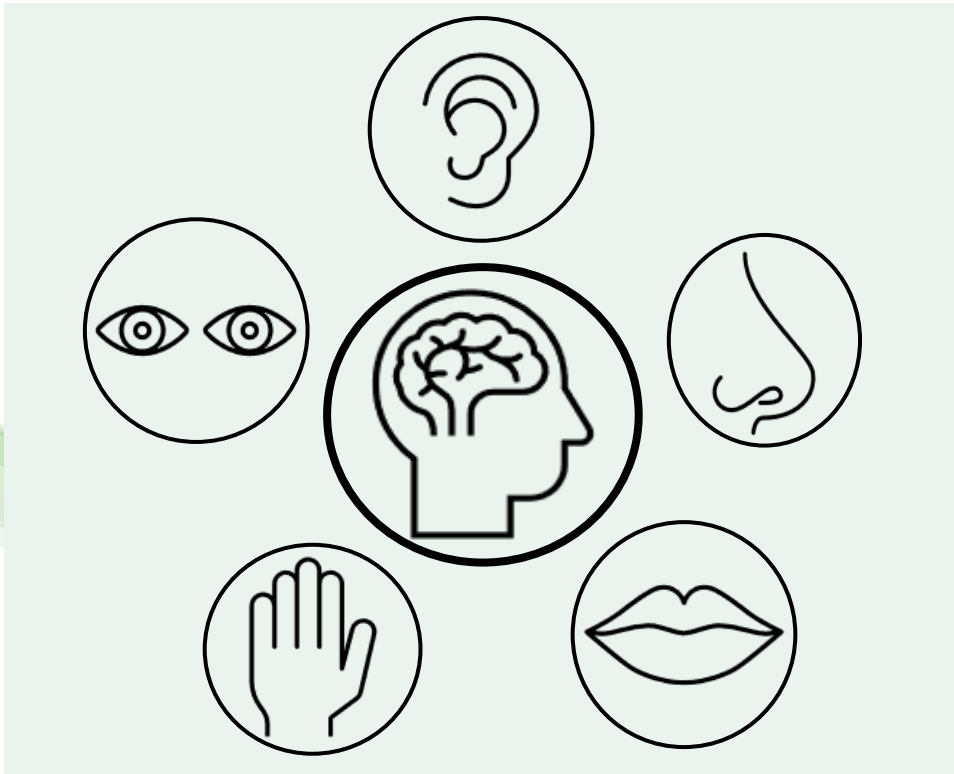
- **Positive symptomer** – noget sygdommen tilføjer
 - Psykotiske oplevelser
- **Negative symptomer** – noget sygdommen fjerner/hæmmer
 - eks. Evnen til at tale, komme i bad, være social, initiativ

Symptomer

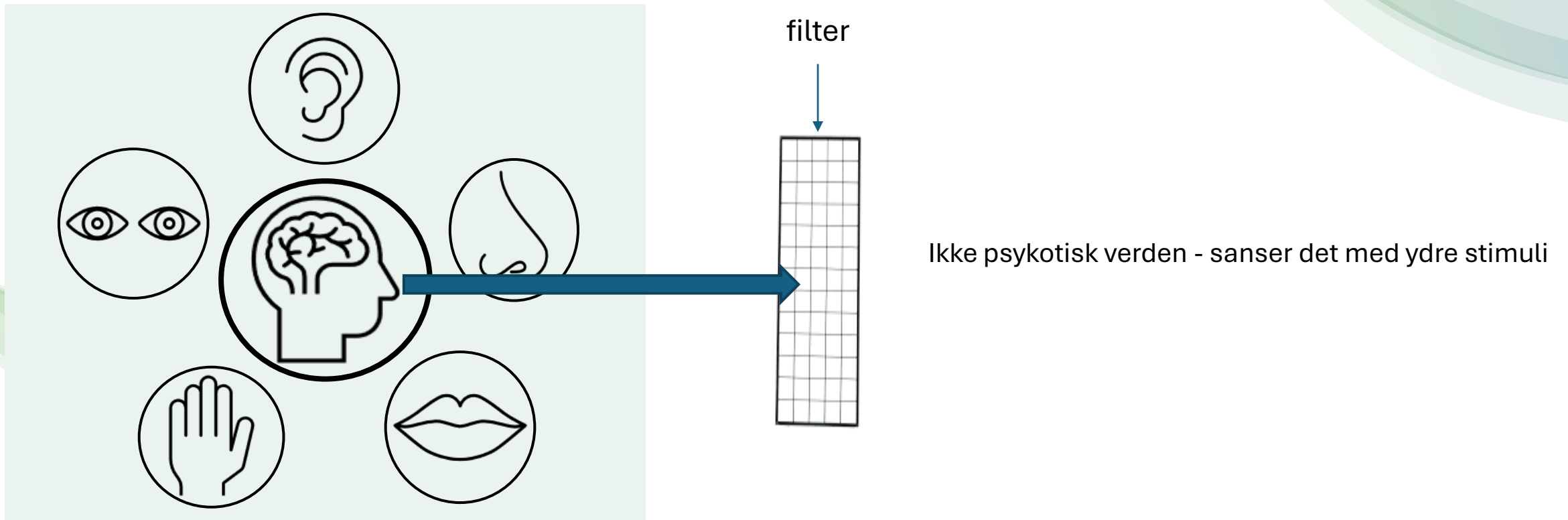
- **Vrangforestillinger** – Forklaringer på den psykotiske verden
- Oplever sig forfulgt eller overvåget
- Oplever man har helt særlige evner eller formål
- Mistroisk, vred og bange

En forstyrret oplevelse af verden

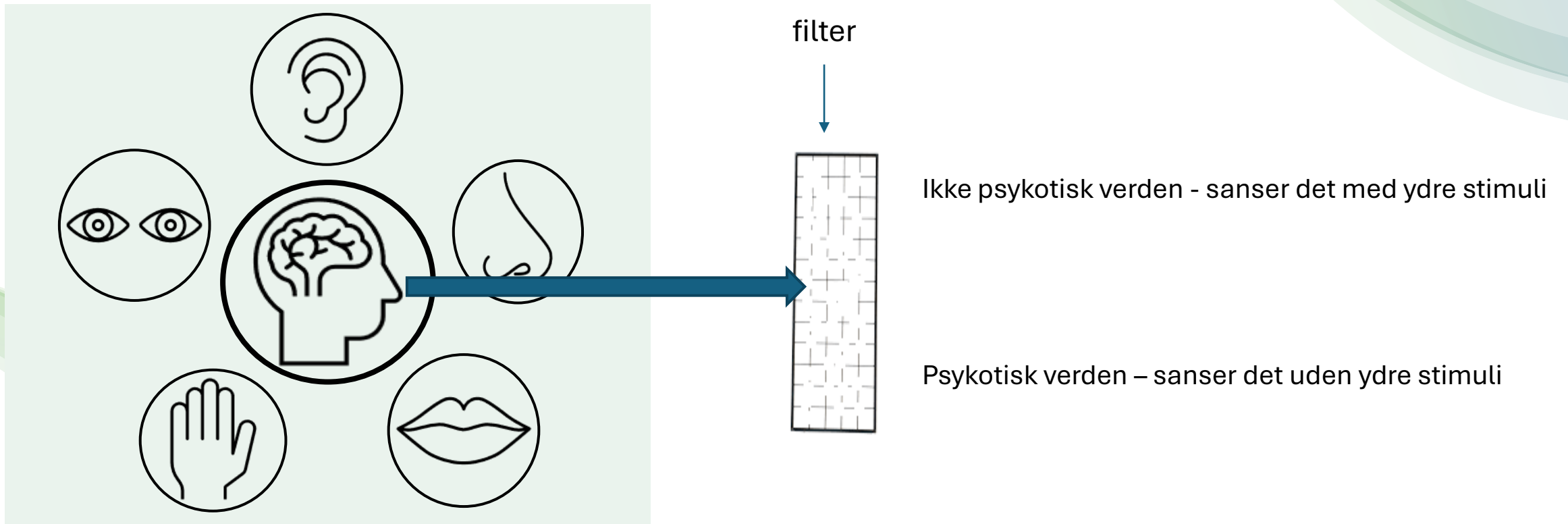

Vi oplever verden gennem vores sanser – psykose kan ramme alle 5 sanser

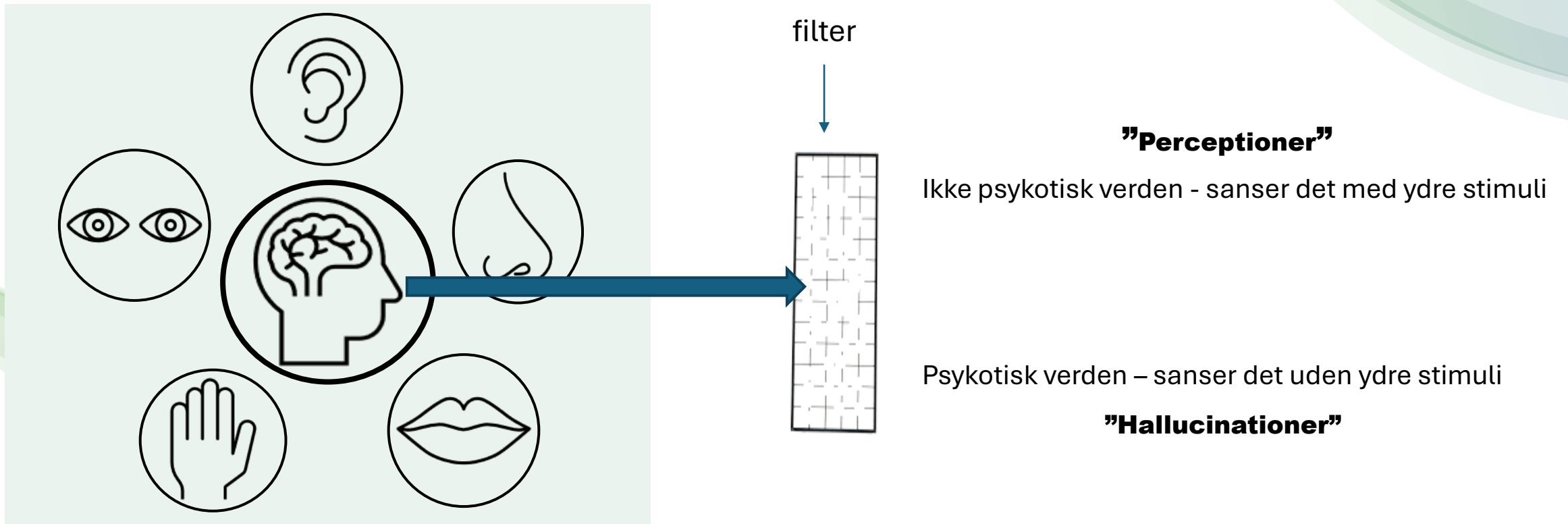
En forstyrret oplevelse af verden

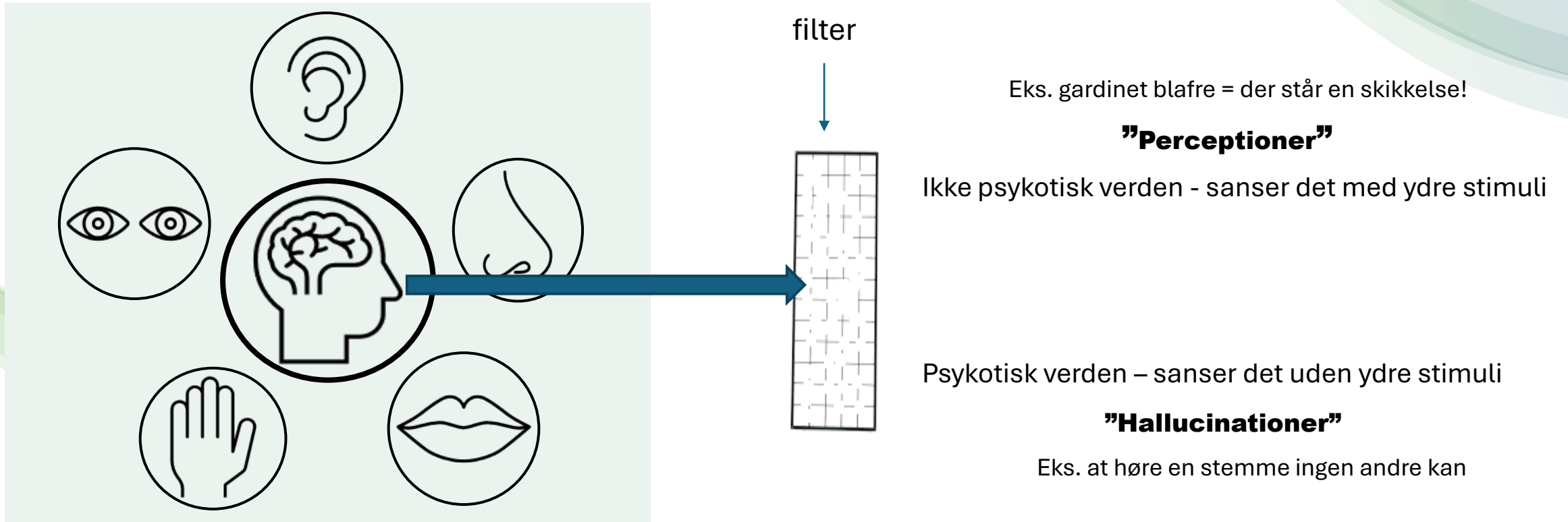
En forstyrret oplevelse af verden

En forstyrret oplevelse af verden

En forstyrret oplevelse af verden

En forstyrret oplevelse af verden

filter

Eks. gardinet blafre = der står en skikkelse!

"Perceptioner"

Ikke psykotisk verden - sanser det med ydre stimuli

Opleves som virkelighed

Psykotisk verden – sanser det uden ydre stimuli

"Hallucinationer"

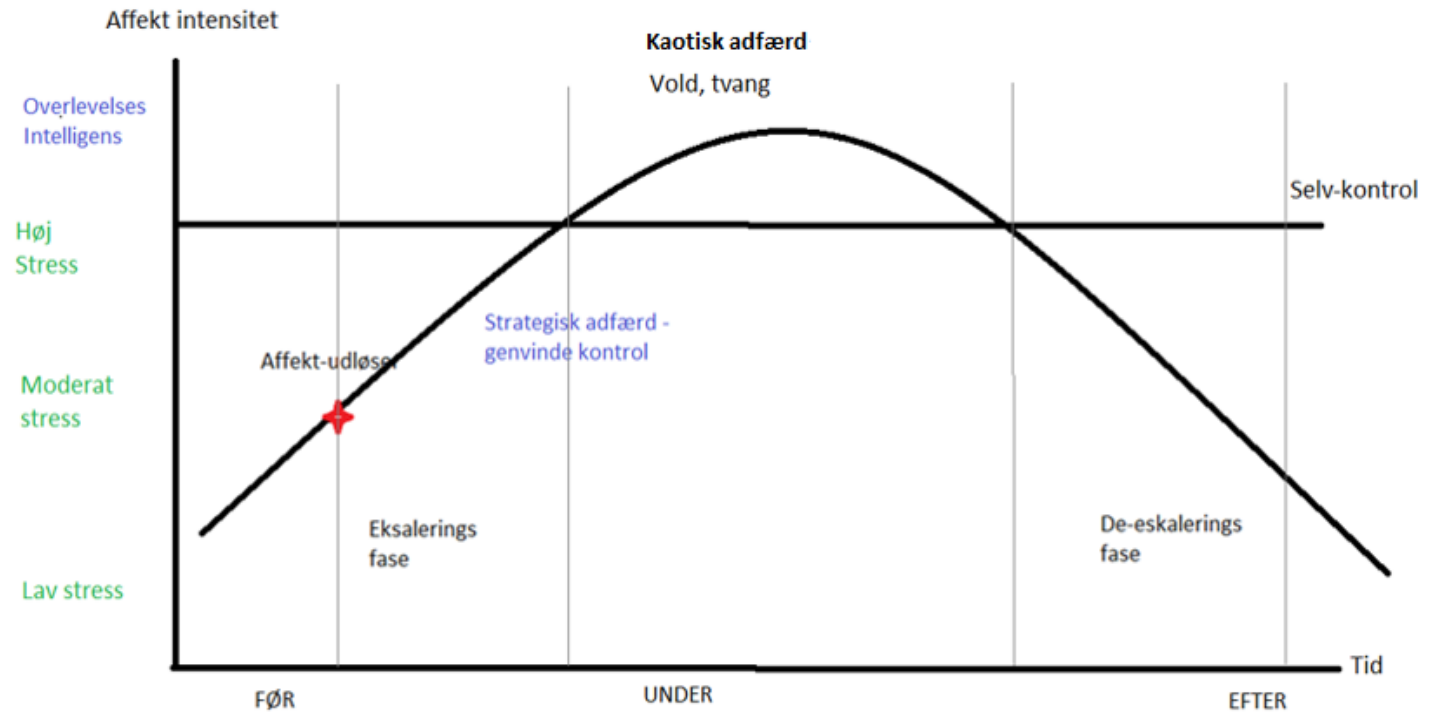
Eks. at høre en stemme ingen andre kan

Affektudbrudsmodellen

Bo Hejlskov Elvén

Psykotiske oplevelser som
en slags stress signal

Som en radio der kan skrues
op og ned

Veje til at komme sig

Klinisk recovery vs. Personlig recovery

Et forløb med skizofreni kan se meget forskellig ud fra person til person

Man siger ca....

1/3 slipper for
symptomer

1/3 har forløb med
tilbagefald

1/3 har et forløb med
kontinuerlige
symptomer

Veje til at komme sig

Er alvorligt men mange oplever at få et godt forløb og leve et liv med få eller ingen psykotiske episoder

Assertive Community Treatment (ACT)

Medikamentel behandling

Miljøterapi

Psykoedukation

Neurokognitiv træning

Social Færdighedstræning

Familieintervention

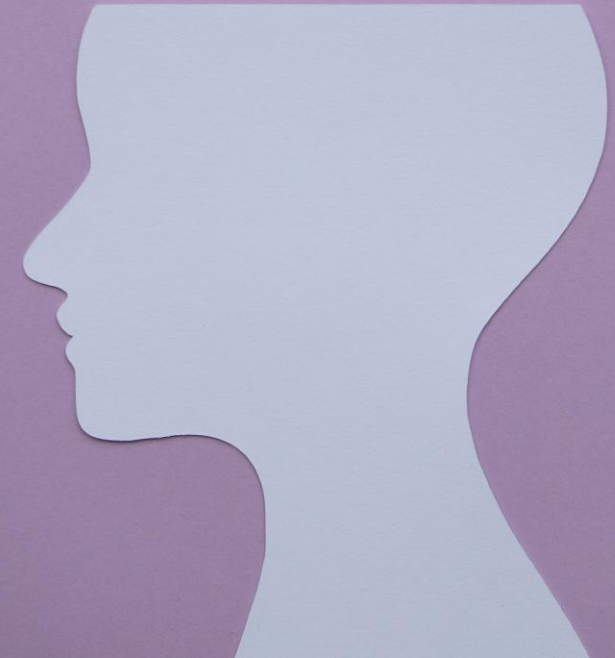
Psykoterapi

Og meget andet....

Accept og forandring

- Hjernens opmærksomhed som en lommelygte
- Hvad lyser den på?
- Du kan selv lære at flytte den
- Du er stadig dig selv
- Du er ikke alene

Accept og forandring

- At finde fred med sig selv
- Lærer at lytte til egne signaler
- Omsorg
- Sunde relationer
- Kreativitet

